

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19698
Tarih : 18.08.2026

47992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Adalet Bakanı Akın Gürlek tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Meral Daniş Beştas
Erzurum Milletvekili

Dört yaşından itibaren ailesiyle birlikte Japonya'da yaşayan, eğitim hayatını bu ülkede sürdüren ve öğrenim gördüğü okullarda üstün başarı belgeleri aldığı belirtilen Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı İbrahim Rojhat Uçar, 18 yaşında Türkiye'ye dönmüştür.

Uçar'ın 23 Nisan 2025 tarihinde Japonya'nın Haneda Havalimanı'ndan Gaziantep'e gitmek üzere Türkiye'ye giriş yaptığı sırada İstanbul Havalimanı'nda beraberinde bulunan yüksek miktardaki Japon Yeni nedeniyle gözaltına alındığı; hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun'a muhalefet iddiasıyla soruşturma yürütüldüğü belirtilmektedir.

Dosyada yer alan beyanlara göre söz konusu paranın tamamının Uçar'a ait olmadığı, Japonya'da yaşayan akraba, arkadaş ve tanıdıklarının Türkiye'deki yakınlarına ulaştırılması amacıyla kendisine emanet edildiği ileri sürülmektedir. Para sahiplerinin isimleri ve kendilerine ait olduğu belirtilen miktarların dosyada tek tek gösterildiği ifade edilmektedir.

Soruşturma kapsamında Uçar hakkında tutuklama talep edilmiş; ancak İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından tutuklama talebi reddedilerek adli kontrol uygulanmasına, yurt dışına çıkış yasağı konulmasına ve haftada iki gün kolluk birimine imza verme yükümlülüğü getirilmesine karar verildiği belirtilmektedir.

Aradan geçen süre içerisinde soruşturmanın devam etmesi nedeniyle Uçar'ın Japonya'ya dönemediği, dolayısıyla uzun yıllardır yaşadığı ülkedeki eğitim, çalışma ve yaşam düzeninin kesintiye uğradığı ifade edilmektedir. Özellikle çocukluk ve eğitim hayatının tamamına yakını Japonya'da geçmiş olan 18 yaşındaki bir gencin, hakkında kesinleşmiş bir mahkûmiyet kararı bulunmadığı halde uzun süre Türkiye'den ayırlamaması ve hayatını sürdürdüğü ülkeye dönememesi ciddi bir mağduriyet iddiasını gündeme getirmektedir.

Öte yandan İstanbul Havalimanı'nda el konulduğu belirtilen paraların da soruşturmanın üzerinden uzun süre geçmesine rağmen hak sahiplerine iade edilmediği ifade edilmektedir. Bu durumun yalnızca Uçar'ı değil, paralarını kendisine emanet eden ve Japonya'da yaşayan çok sayıda Türkiye Cumhuriyeti vatandaşını da ekonomik açıdan etkilediği belirtilmektedir.

Ceza muhakemesinde soruşturma tedbirlerinin amacı, kişilerin temel hak ve özgürlüklerine ölçsüz müdahaleye dönüşmemeli; adli kontrol tedbirleri de somut olayın koşulları, geçen süre ve kişi üzerindeki etkileri dikkate alınarak düzenli biçimde yeniden değerlendirilmelidir.

Bu çerçevede, soruşturmanın makul sürede sonuçlandırılması, el konulan paraların gerçek hak sahiplerine ulaştırılması ve uzun süredir devam eden adli kontrol tedbirlerinin ölçülülüğünün değerlendirilmesi bakımından aşağıdaki hususların açıklığa kavuşturulması önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. İbrahim Rojhat Uçar hakkında İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından yürütülen soruşturma hangi aşamada? Soruşturmanın bugüne kadar tamamlanmamış olmasının gerekçesi nedir?
- 2.
3. Uçar hakkında yürütülen soruşturma kapsamında bugüne kadar hangi soruşturma işlemleri gerçekleştirilmiştir? Tamamlanması beklenen başka işlemler bulunmakta mıdır?
4. Uçar hakkında tutuklama talebinin reddedilmesine rağmen uygulanan yurt dışına çıkış yasağı ve haftada iki gün imza verme şeklindeki adli kontrol tedbirlerinin devam ettirilmesinin somut ve güncel gerekçesi nedir?
5. Söz konusu adli kontrol tedbirlerinin, soruşturmanın üzerinden geçen süre ve Uçar'ın yaşı ile birlikte değerlendirildiğinde ölçülü olup olmadığı konusunda herhangi bir yeniden değerlendirme yapılmış mıdır?
6. Dört yaşından itibaren Japonya'da yaşayan, eğitim hayatının tamamına yakını bu ülkede geçen ve 18 yaşında Türkiye'ye dönen Uçar'ın Japonya'daki eğitim, çalışma, oturma ve sosyal hayatının kesintiye uğraması konusunda ilgili makamlarca herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
7. Uçar'ın Japonya'daki yasal oturma statüsünün, Türkiye'den ayrılamaması nedeniyle zarar görüp görmediği araştırılmış mıdır? Bu konuda Japon makamlarıyla herhangi bir yazışma veya adli yardım süreci yürütülmüş müdür?
8. İstanbul Havalimanı'nda el konulduğu belirtilen Japon Yeni cinsinden paranın kesin toplam tutarı nedir? El konulan para kalemlerinin tamamı ve tutarları dosyada açık biçimde kayıt altına alınmış mıdır?
9. El konulan paranın farklı kişilere ait olduğu yönündeki beyanlar doğrultusunda, söz konusu kişilerin hak sahipliklerinin tespiti için hangi araştırmalar yapılmıştır?
10. Para sahiplerinin isimleri ve kendilerine ait olduğu belirtilen miktarlar belirlenebilir durumda ise, el konulan paraların hak sahiplerine iade edilmemesinin hukuki ve fiili gerekçesi nedir?
11. El konulan paraların bir kısmının veya tamamının iadesi bakımından Cumhuriyet Başsavcılığı veya ilgili mahkeme tarafından verilmiş herhangi bir iade, müsadere, muhafaza veya başka bir karar bulunmakta mıdır?
12. Japonya'da yaşayan ve söz konusu paraları Uçar'a emanet ettiği belirtilen kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesi amacıyla bugüne kadar herhangi bir işlem yapılmış mıdır?
13. Soruşturma kapsamında el konulan paraların uzun süre muhafaza edilmesinin, hak sahipleri bakımından doğurduğu ekonomik zararlar konusunda herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
14. İbrahim Rojhat Uçar'ın hakkında kesinleşmiş bir mahkûmiyet kararı bulunmadığı halde uzun süre yurt dışına çıkamaması nedeniyle ortaya çıkan mağduriyetler konusunda Bakanlığınızın ölçülülük ve makul süre ilkeleri çerçevesinde yaptığı bir inceleme bulunmakta mıdır?

15. Uçar hakkında uygulanan adli kontrol tedbirlerinin kaldırılması, hafifletilmesi veya yurt dışına çıkış yasağının yeniden değerlendirilmesi yönünde Cumhuriyet Başsavcılığı veya ilgili yargı mercileri nezdinde herhangi bir talep ya da değerlendirme bulunmakta mıdır?
16. Soruşturmanın daha fazla mağduriyet doğurmaması için makul sürede sonuçlandırılmasına dair Bakanlığınız tarafından yürütülen veya planlanan herhangi bir çalışma var mıdır? Varsa bu planlamalar nelerdir? Şayet halihazırda böyle bir çalışma yoksa gerekçesi nedir ve bir çalışma yapılması konusunda hazırlığınız olacak mıdır?